

NA ALDEA —

RICARDO CARVALHO CALERO
O lar de Clara

Cando o meu pai estaba na aldea, eu gostaba de saír con el a pasear pola estrada. Outros señores, provistos de chapeu e bastón, uníanse a el, e con el falaban, paseando moi devagar. Moitas veces, detíñanse para botar unha parrafada especialmente importante, e logo continuaban paseando. Eu, a quen o meu pai levaba da man, tiña que me deter ou poñerme a andar segundo eles facían. Aquelas manobras sorprendíanme moi-to. Non sabía por que razón se detiñan ou reemprendían a marcha. Non achaba a clave dos seus movementos.

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

17 DE MAIO 2020

RICARDO CARVALHO CALERO

(1910-1990)

 **Equipos de
Dinamización
da Lingua Galega**

 XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

 SeminarioGalán.ox

Ricardo Carvalho Calero naceu en Ferrol (A Coruña), o 30 de outubro de 1910. Era o fillo maior de M.ª Dolores e Gabriel Ricardo.

Os seus primeiros estudos foron nun colexio da rúa Magdalena, onde entrou xa sabendo ler, e posteriormente no Colexio Sagrado Corazón de Xesús, dirixido polo escritor Manuel Comellas.

Fixo o bacharelato por libre e, aos dezaseis anos, trasladouse a Compostela a estudar na universidade.

Foi un defensor do idioma galego, membro da Real Academia Galega e do Seminario de Estudos Galegos, onde coñeceu a Vicente Risco, Castelao, Otero Pedrayo, Cuevillas...

Traballou en moitas revistas: *A Nosa Terra*, *Nós*, *Guión*, *Galiza*, *Resol*, *Universitarios*, *Papel de Color...*

En 1965 incorporouse ao Instituto Rosalía de Castro de Santiago e, como profesor contratado, á universidade compostelá, da

que se converteu no seu primeiro catedrático de Lingüística e Literatura Galega.

É autor de moitas obras de teatro, poesía, novela e estudos sobre a lingua e a literatura galega.

Defendeu a teoría do reintegacionismo que sostén a postura lingüística de que o galego é unha variedade da lingua portuguesa e que propón a adopción dunha grafía baseada na norma portuguesa.

Faleceu en Compostela o 25 de marzo de 1990.

Este ano, a Real Academia Galega dedícalle, polo seu labor en defensa da nosa cultura, o Día das Letras.

En *Catro pezas*, editado en 1971, está *Farsa das zocas* a obra teatral máis coñecida de Ricardo Carvalho Calero.

MARCAPÁXINAS RCC 1

A portrait of Ricardo Carvalho Calero, a man with a mustache wearing a brown hat and a yellow jacket. The image is framed by a black border.

RICARDO CARVALHO CALERO

17 DE MAIO DE 2020

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

 **Equipos de
Dinamización
da Lingua Galega**

 XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Moito nos deu que
facer o galo. Por fin,
miña avoa agarrouno
pola cola. Mais ao se
botar a el, esvarou e
caeu. Ficou a carón do
chan con todo o corpo.
Perdeu o paraugas,
mais non perdeu o galo.
Só entón, xa ceibes da
choiva os animaliños,
me acollín a teito eu, e
todos os que interviñe-
ran na cacería.

Malia os paraugas,
estabamos todos molla-
dos como pitos.

Ricardo Carvalho Calero

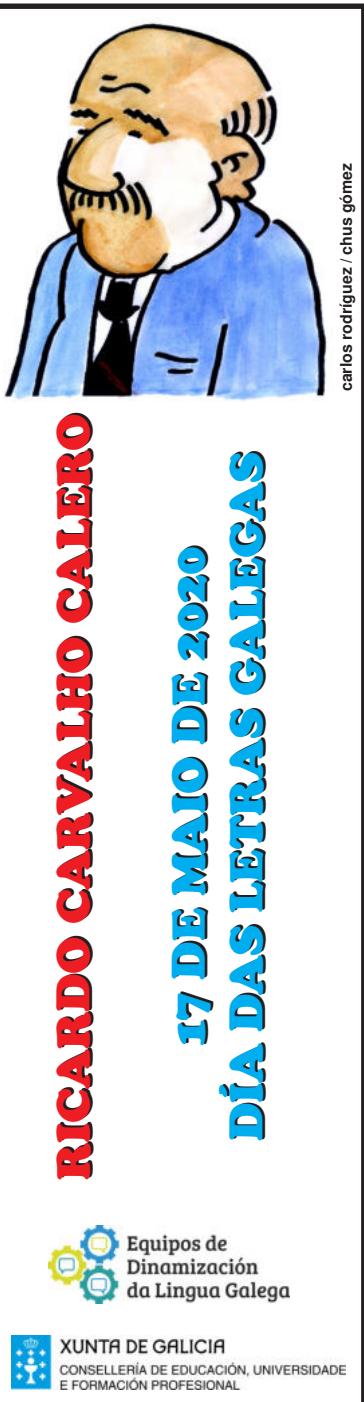

carlosgallegodominguez.com

SeminarioGalicia.org

MARCAPÁXINAS RCC 2

carlos rodríguez / chus gómez

Acabaramos por pasar os veráns á beira do mar, nunha casa con horta, terraza e curro. Voltabamos todos os anos a esa casa. Non había luz eléctrica. Alumabámonos con carburo. Os meus irmáns e mais eu fixemos algunas amizades. Había moitos veraneantes nos arredores. Dabamos passeos marítimos nun bote. Eu aprendín a remar. Ao principio, as miñas mans de neno sufrían do contacto dos remos. Encaleceron.

Carlos Gallego Domínguez

carosgalllegodomínguez.com

SeminarioGallego.org

MARCAPÁXINAS RCC 3

Verdadeiramente,
a cidade medrou moito
desde que a deixara.
Hai novas barriadas,
novas fábricas, novas
igrexas. Hai tranvía e
automóbiles. O mura-
llón estendeuse máis.
Se quero ver o mar des-
de a súa orela, xa non
podo dispor senón dun
oco, un só peirao. Hai
moitos cines. Xa non
hai ingleses. Xa non hai
capela evanxélica. Os
días de festa xa non es-
cintilan os deslumbran-
tes uniformes.

Ricardo Calero

carlosgallegodominguez.com

Seminario Gallego

MARCAPÁXINAS RCC 4

francisco galíán /chus gómez

RICARDO CARVALHO CALERO

17 DE MAIO DE 2020

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

Equipes de
Dinamización
da Lingua Galega

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

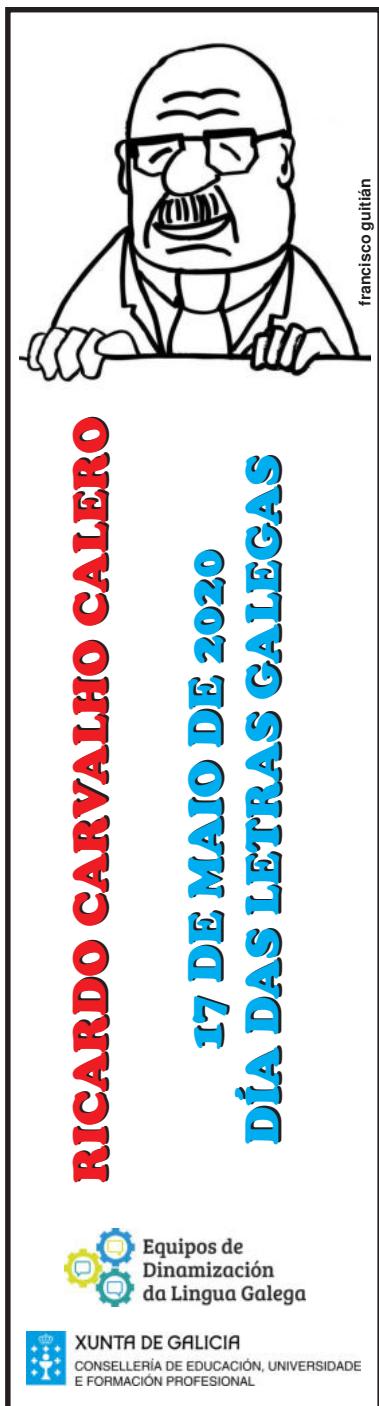
Gustaba de saír de paseo con meu pai, e facíalle constantemente preguntas. Tomaba moi en serio o que me ensinaban, e cría que todo aquilo era moi útil. Levaba camiño de ser un sabio, e non un home de negocios. Mais, a decir verdade, daquela a miña verdadeira arela era ser xeneral. Non tiña moitos amigos, e pasaba gran parte dos domingos nun faiado da casa, acoitelando cun bastón un sofá vello.

Ricardo Carvalho Calero

SeminarioGalicia.org

MARCAPÁXINAS RCC 5

Os desfiles militares eras moi vistosos, pois había tricornios, cascós e penachos. En Corpus, as forzas da guarnición cubrían a caxeira, e na procesión figuraban todos os santos das igrexas. Claro está que era esta a procesión que os nenos preferíamos.

Daquela non había automóbiles, senón coches de cabalos. Non había conducción de augas. Había mulleres que arrecadaban en sellas a auga das fontes, en fermosas sellas de aros dourados.

Ricardo Carvalho Calero

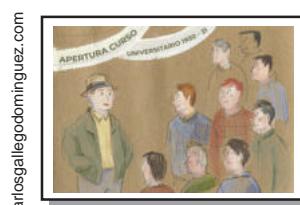
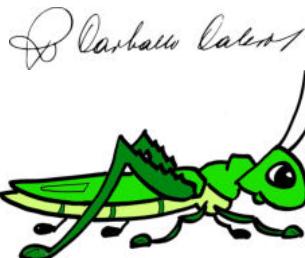
carlosgallegodominguez.com

SeminarioGalicia.org

MARCAPÁXINAS RCC 6

Iamos con frecuencia ver a xente que danzaba, os cegos que tocaban os violíns e as mozas que os acompañaban co seu canto dándolles aos pandeiros. Mercábannos churros, que daquela eran longos e grosos. Eu observaba os costumes dos paxaros, e aprendín a distinguir un gorrión dun pardal. No predio entretíñame cazando besbellos e carricantas. Tiña unha caixa chea deles.

SeminarioGalicia.org

carlosgallegodominguez.com

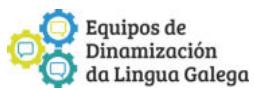
MARCAPÁXINAS RCC 7

carlos rodríguez

RICARDO CARVALHO CALERO

**17 DE MAIO DE 2020
DÍA DAS LETRAS GALEGAS**

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN, UNIVERSIDADE
E FORMACIÓN PROFESIONAL

Dos meus irmáns,
foi sempre Clara a que
preferín. Tiña cinco
anos menos ca min.
Fora unha naipela moi
linda, redonda, branca
e vermella. O seu cabe-
lo era tan roxo que se-
mellaba branco. Era o
espírito máis xentil da
familia. Estaba sempre
leda: era moi agarimo-
sa, aberta e rebuldeira.
Falaba moi asisada-
mente, e decatábase
como unha persoa
maior de todo o que
acontecía en torno
dela.

Ricardo Carvalho Calero

SeminarioGalicia.org

carlosgallegodominguez.com